

Juryrapport Foto On-line 2011

Gaat deze wedstrijd gebukt onder zijn succes? Weer zo'n 20% meer deelname dan in 2010, nu maar liefst 2058 foto's van ca. 750 inzenders, ofwel 10% van alle bondsleden. De groei houdt aan, de 'klus' voor de jury wordt steeds zwaarder! Veel inzenders stuurden interessant werk, bij (te veel) anderen voel je enig medelijden als je beseft dat ze dit zelf hun beste werk vinden. Dat is echter normaal in massale wedstrijden, en zeker hier, omdat Foto On-line zich richt op de sub-top.

Generaliseren is moeilijk bij zoveel foto's van de meest uiteenlopende onderwerpen en niveaus, maar een paar dingen vielen op. Bij voorbeeld het royale gebruik van het vierkante formaat en de 'terugkeer' naar zwartwit, zelfs waar kleur voor de hand lijkt te liggen. Daar is natuurlijk niets mis mee als het gaat om bewuste en positief uitvallende keuzes. Liever een goede compositie binnen een vierkant dan – zoals vaak voorkwam – veel loze ruimte om het onderwerp. Als je aansnijdt, doe het dan met overtuiging en let op het kader, liefst geen 'halve mensen' aan de rand. Haal alles weg wat niet bijdraagt en/of de compositie uit balans brengt.

Jammer is dat zoveel werk absoluut onvoldoende is 'geoptimaliseerd', dat wil zeggen, het had met heel eenvoudige ingrepen bij de bewerking veel beter gekund (in RAW, misschien niet als je je beperkt tot opnamen in Jpeg). Ofwel: het zit erin, men haalt het er niet uit. Soms is juist sprake van bewerkingsgeknutsel, waaronder 'foute' HDR-toepassingen, Photoshop 'alleen-voor-het-kunstje' en kitscherige rafelrandjes kunnen vallen.

Veel beelden zijn heel concreet, feitelijk, en bieden niets méér dan iedereen direct ziet. Een moment zonder verrassing of diepere betekenis, zonder extra laag die je uitdaagt. Of ze tonen een gebrek aan durf, zoals veel foto's van mensen die schuin van achteren werden gefotografeerd. Een gezichtsuitdrukking erbij kan zoveel méér zeggen!

Als onderwerpen waren dit jaar favoriet mist, avondopnamen, beweging, roltrappen en vooral dubbelbeelden met reflecties. Prima, als je een eigen kijk laat zien, als de elementen van het dubbelbeeld in een prettige of spannende relatie staan tot elkaar. Is het een 'vertrouwd', vaak gefotografeerd onderwerp? In principe geen probleem, maar probeer dan wel je voorgangers te overtreffen met iets eigens. Wie zit op slappe herhalingen te wachten?

Wat ontegenzeggelijk blijkt is, dat de amateur vooral gaat voor "mooi" en dat maatschappelijke betrokkenheid (kritiek of commentaar) zeldzaam is. Of verzandt in rommelige, slordig uitgekaderde straatbeelden. Vaker zie je dat men vlucht in pogingen iets interessant te maken via gekunstelde ingrepen of toevoegingen, die richting kitsch of over-de-top gaan. Het portret leed daar b.v. onder, vooral in haar subdivisie 'model'.

Bij de beoordeling gaat het om vragen als: word je meegenomen in het beeld of blijf je een buitenstaander? Is de foto goed in zijn soort (de landschapsman zag nogal wat goede landschappen, een straatfotograaf vooral saaie, en omgekeerd). Macro scoort b.v. zelden hoog, niettemin zaten er een paar heel verdienstelijke tussen. Intrigeert de foto, gaat hij ergens over, of is-ie te 'veilig' en gemakkelijk, of eigenlijk andermans product (beelden en architectuur b.v., maar zeker niet per definitie!). Als een foto onherkenbaar is en abstract wordt, dan kan dit je affiniteit ermee in de weg staan of juist intrigeren. Dat maakt het jureren tot een spannende bezigheid. De verschillen in waardering tussen de juryleden onderling ontstaan doordat de een gegrepen raakt en de ander het er niet in ziet.

De jury lette o.a. op een eigen inbreng van de fotograaf wat betreft standpunt (uitsnede, compositie en perspectief), kleurgebruik, licht, iets nieuws of bijzonders, een waarneming met humor (of juist wat schrijnend), enz. Onscherpte: prima, als dat zin heeft en als b.v. de scherptezone goed ligt en het een fraaie vorm van onscherpte is.

De eindselectie leverde de nodige problemen, omdat het juryoordeel sterk uiteen liep. Wel gaat het bij de bekroningen stuk voor stuk om 'betere' foto's, waar tenminste één jurylid, en meestal twee, een heel hoge waardering gaf. Bij de top-10 vond een stevige discussie plaats over de volgorde, zodat het compromis met enig tandenknarsen tot stand kwam, al is de nummer één unaniem. Bij de Eervolle vermeldingen is geen rangorde aangebracht. Ook daar zitten prachtige beelden tussen, maar de juryopdracht was nu eenmaal een top-10, geen top-dozijn.

De jury: Wim Broekman, Marja Driessens-Diessel en Eric de Pauw